

Datum : 27 juni 2005

Dienst/sector : Statengriffie

Registratienummer : 2005psu000053i

Nummer PS : PS2005BEM22

Commissie : BEM

Portefeuillehouder : Staal

Titel : wijziging Verordening Burgerinitiatief Provincie Utrecht

Inhoudsopgave

Ontwerpbesluit	pag. 3
Toelichting	pag. 5
Bijlage(n):	geen

Inleiding

Op 9 september 2002 hebben uw Staten - op initiatief van een viertal statenleden - de Verordening Burgerinitiatief Provincie Utrecht vastgesteld. In 2004 is - zoals bekend - op basis van deze verordening een tweetal verzoeken om een burgerinitiatief op de statenagenda te agenderen ingediend. Het betrof achtereenvolgens het Burgerinitiatief Maartensdijk van mei 2004, dat op basis van het verslag van de commissie van rapporteurs uit uw Staten het gehele proces heeft doorlopen en het Burgerinitiatief Herindeling Nee! van november 2004 dat door uw Staten in uw vergadering van 9 december 2004 ongeldig is verklaard.

Met name het Burgerinitiatief Herindeling Nee! heeft voor wat betreft de toepassing van de bepalingen aangaande de geldigheid van een burgerinitiatief aanleiding gegeven de verordening op aanpassing te bezien. Een aantal tekstuele aanpassingen van de verordening wordt voorgesteld om onduidelijkheden in de toekomst te voorkomen.

Genoemde aanpassingen van de verordening kunnen tevens worden gezien als resultaat van een eerste evaluatie van de verordening, waarop in de toelichting nader wordt ingegaan.

Voorgesteld wordt te besluiten overeenkomstig het bijgevoegde ontwerp-besluit, waarmee ook het fractievoorzittersconvent zich kan verenigen.

Ontwerp-besluit

Besluit van Provinciale Staten van Utrecht van 27 juni 2005 tot wijziging van de Verordening Burgerinitiatief Provincie Utrecht

Provinciale staten van Utrecht;

Op het voorstel van het fractievoorzittersconvent

Overwegende dat de praktische toepassing van de Verordening Burgerinitiatief Provincie Utrecht aanleiding geeft tot wijziging van genoemde verordening

Gelet op artikel 145 van de Provinciewet

Besluiten:

- ARTIKEL 1

Het tweede lid van artikel 2 komt als volgt te luiden:

" 2. Geldig is het verzoek dat:

- a. door ten minste 1.500 initiatiefgerechtigden wordt ondersteund en
- b. geen onderwerp als bedoeld in artikel 4 bevat, en
- c. voldoet aan de voorwaarden, gesteld in artikel 5. "

- ARTIKEL 2

Het gestelde onder letter e van artikel 4 komt als volgt te luiden:

"een onderwerp waarover korter dan vier jaar voor indiening van het burgerinitiatief door Provinciale Staten een besluit is genomen, tenzij – naar de mening van Provinciale Staten - nieuwe argumenten tot een nieuwe afweging zouden kunnen leiden. "

- ARTIKEL 3

Aan de eerste volzin van het eerste lid van artikel 5 wordt toegevoegd:

" Formulieren voor de indiening van een burgerinitiatief en de ondersteuning daarvan door initiatiefgerechtigden zijn bij de statengriffie verkrijgbaar en kunnen - na invulling - weer bij diezelfde griffie worden ingediend. De statengriffie zal de initiatiefnemer gedurende de verdere procedure adviseren en begeleiden. "

▪ ARTIKEL 4

Dit besluit tot wijziging van de Verordening Burgerinitiatief Provincie Utrecht treedt in werking zes weken na zijn bekendmaking.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van Provinciale Staten van 27 juni 2005

voorzitter,

griffier,

Toelichting

Aan Provinciale Staten,

Beoogd effect

Opgetreden onduidelijkheden bij de praktische toepassing van de Verordening Burgerinitiatief Provincie Utrecht wegnemen.

Argumenten

Het bevorderen van een participatief democratisch bestuur

Kanttekeningen

Het burgerinitiatief dient scherp en uniek te blijven en niet de normale instrumenten voor beïnvloeding van de beleidsontwikkeling te doorkruisen.

Financiën

Niet specifiek

Realisatie

Ondersteuning dient vanuit de statengriffie plaats te vinden

Communicatie

Idem

Bijlagen

Geen

Artikelsgewijze toelichting

Algemeen

In zijn algemeenheid geeft het burgerinitiatief de burgers het recht om zelf direct onderwerpen letterlijk op de politieke agenda te plaatsen en daarmee hun politieke vertegenwoordigers voor een keuze te plaatsen. Dit recht - ook wel te duiden als uitgewerkte vorm van het Grondwettelijk vastgelegde petitieright - past goed binnen het inmiddels vorm gegeven dualisme met ondermeer een versterking van de volksvertegenwoordigende rol van uw Staten. Het burgerinitiatief is mede bedoeld de participatie en betrokkenheid van de burgers bij de politiek te stimuleren.

Het burgerinitiatief is uniek en is niet bedoeld om bestaande instrumenten die de opstelling en uitvoering van provinciaal beleid betreffen te vervangen. In dit verband kunnen worden genoemd, interactieve beleidsprocessen, inspreekrecht in de functionele statencommissies, het indienen van bedenkingen, het indienen van bezwaar, het benutten van het spreekuur etc. Dit zijn immers beïnvloedingsmogelijkheden die de burgers sowieso al hebben.

Evaluatie

Op basis van de Verordening Burgerinitiatief Provincie Utrecht van 2002 zijn tot op heden twee verzoeken voor het plaatsen van een burgerinitiatief op de agenda van uw Staten ingediend.

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat het burgerinitiatief Maartensdijk tot volle tevredenheid het proces heeft doorlopen en zijn afronding heeft gekregen door vaststelling van uw staten van het verslag van de commissie van rapporteurs uit uw staten.

Het burgerinitiatief Herindeling Nee! werd in een laat stadium ten tijde van het lopende beleidsproces om te komen tot een gemeentelijke herindeling op de Heuvelrug ingediend. Inmiddels waren reeds tal van beïnvloedingsmogelijkheden op zowel provinciaal als gemeentelijk niveau gepasseerd en stond het gebruik van het inspreekrecht in de functionele statencommissie op het moment van indiening van het burgerinitiatief nog open.

Beide voorbeelden geven aan dat de burger het bestaan van het burgerinitiatief als beïnvloedingsmogelijkheid van de provinciale politiek kent en de weg naar de provincie goed weet te vinden.

Met behoud van een laagdrempelige recht voor de burger verdient het wel aanbeveling een aantal gerezen onduidelijkheden in de verordening weg te nemen, door aanpassing van de verordening.

In het onderstaande worden de voorgestelde wijzigingen van de verordening toegelicht. Deze geven overigens geen reden ook de toelichting op de bestaande verordening aan te passen.

Toelichting per wijzigingsvoorstel

Artikel 1 van het wijzigingsbesluit:

Onbedoeld zou uit de bestaande tekst van artikel 2, tweede lid, de conclusie kunnen worden getrokken, dat als aan de vormvoorschriften is voldaan sprake is van een geldig initiatief, ook al voldoet de inhoud van het initiatief niet aan de inhoudelijke bepalingen van artikel 4.

Het wijzigingsvoorstel sluit elk misverstand uit. Een initiatiefvoorstel kan alleen geldig zijn, als voldoende handtekeningen het initiatief ondersteunen **en** voldaan wordt aan de inhoudelijke voorwaarden (artikel 4) **en** de procedurele voorwaarden (artikel 5).

De toelichting op de verordening had reeds deze inhoud.

Artikel 2 van het wijzigingsbesluit

In de bestaande verordening is opgenomen dat een burgerinitiatief niet een onderwerp mag betreffen waarover tijdens de statenperiode - waarin het burgerinitiatief wordt ingediend - een besluit door de staten is genomen. Theoretisch kan dus in een verkiezingsjaar deze periode uiterst kort zijn.

Voorgesteld wordt een concrete termijn van 4 jaar te noemen, met dien verstande dat binnen deze periode van vier jaar wel een burgerinitiatief kan worden gehouden indien – naar de mening van Provinciale Staten - sprake is van nieuwe argumenten, die tot een nieuwe afweging zouden kunnen leiden. Een voorbeeld moge dit illustreren. Stel dat na de verkiezingen de Staten in een lopend herindelingsproces opteren voor een andere herindelingsoptie, dan het oorspronkelijke voorstel. In die situatie is sprake van nieuwe argumenten die een burgerinitiatiefvoorstel binnen de periode van vier jaar rechtvaardigt. Kortom enerzijds is sprake van een beperking, anderzijds is sprake van een - zij het geconditioneerde - verruiming van het recht, ter beoordeling van de Staten zelf.

Aangezien uw staten altijd een besluit dienen te nemen over de geldigheid van een burgerinitiatief, zal in dat kader deze afweging normaal gesproken steeds worden gemaakt.

Artikel 3 van het wijzigingsbesluit

De beide initiatiefverzoeken en de lijsten met namen, handtekeningen etc. van de initiatiefgerechtigden zijn door de initiatiefnemers op geheel eigen wijze ingediend in een stadium dat qua vorm geen bijstelling meer vanuit de statengriffie kon plaatsvinden. Zonder dat de eisen in beide specifieke gevallen geweld is aangedaan, verdient het zeker voor wat betreft de lijsten van ondersteunende burgers uit een oogpunt van zuiverheid aanbeveling dat deze lijsten aan bepaalde voorwaarden voldoen. Zo is het zuiver dat op de lijst met handtekeningen minimaal het betreffende initiatiefvoorstel concreet wordt genoemd. De onderhavige wijziging betreft de introductie van de benodigde formulieren voor een burgerinitiatiefvoorstel.

Gezien de opgedane ervaringen is het verder wenselijk dat de statengriffie in de verdere procedure de initiatiefnemers adviseert en begeleidt.